

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ
ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูอนุบาลเกี่ยวกับเครื่องเล่นที่จำเป็นต่อการเตรียม
ความพร้อมของเด็กปฐมวัยในด้านต่อไปนี้

- 1.1 ด้านร่างกาย
- 1.2 ด้านสติปัญญา
- 1.3 ด้านอารมณ์และสังคม

2. เพื่อสำรวจเครื่องเล่นเกี่ยวกับ

- 2.1 สภาพการมีและการใช้เครื่องเล่น
- 2.2 สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลมีเครื่องเล่นแต่ไม่นำมาใช้
- 2.3 สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีเครื่องเล่น
- 2.4 การพิจารณาเลือกเครื่องเล่นของครูอนุบาล
- 2.5 การได้มาของเครื่องเล่น
- 2.6 ปัญหาของครูอนุบาลที่มีต่อเครื่องเล่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร เป็นครูอนุบาลที่สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาล
ปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาลที่เปิดสอน เฉพาะระดับอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526 จำนวน 320 คน

การเลือกตัวอย่างประชากร ได้ใช้วิธีการเลือกตามลำดับชั้นดังนี้ การเลือกเขต เป็นเขตในกรุงเทพมหานคร ที่มีโรงเรียนอนุบาลมากกว่า 10 โรงเรียนไป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้ 8 เขต คือ เขตดุสิต เขตพญาไท เขตยานนาวา เขตธนบุรี เขตบางกอกน้อย เขตพระโขนง เขตบางกะปิและ เขตบางเขน การเลือกโรงเรียนได้เลือกโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ให้ได้โรงเรียนเขตละ 10 โรงเรียน รวมเป็นจำนวน 80 โรงเรียน สำหรับการเลือกครูได้เลือกครูที่สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ให้ได้ระดับชั้นละ 2 คน รวมเป็นครูโรงเรียนละ 4 คน จำนวนทั้งสิ้น 320 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน

คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบ่งออกได้ดังนี้

ก. เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูอนุบาลที่มีต่อเครื่องเล่นที่จำ เป็นต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ข. เกี่ยวกับสภาพการมีและการใช้เครื่องเล่น ทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ มีและนำมาใช้ มีแต่ไม่นำมาใช้ และไม่มี เป็นแบบเลือกตอบ

ค. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลมีเครื่องเล่นแต่ไม่นำมาใช้ เป็นแบบปลายเปิด

ง. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีเครื่องเล่น เป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับเครื่องเล่นในด้านอื่น ๆ ได้แก่

- ก. การพิจารณาเลือกเครื่องเล่นของครูอนุบาล
- ข. การได้มาของเครื่องเล่นของครูอนุบาล
- ค. ปัญหาของครูอนุบาลที่มีต่อเครื่องเล่น

เป็นแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือจากมัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปให้แก่โรงเรียนอนุบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 โรงเรียน พร้อมกับแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประชากร และกำหนดวันนัดเพื่อรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยได้คืนจำนวน 320 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามจากจำนวนทั้งหมด 320 ฉบับ เหลือเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 300 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทาค่าร้อยละ

4.2 ก. ความคิดเห็นของครูอนุบาลเกี่ยวกับเครื่องเล่นที่จำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยในส่วนที่จำเป็นและไม่จำเป็น ทาค่าร้อยละ ส่วนที่จำเป็นมากและจำเป็นน้อย ทาค่าเฉลี่ย (Arithmatic mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ข. สภาพการมีและ การใช้เครื่องเล่น ทาค่าร้อยละ

ค. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลมีเครื่องเล่นแต่ไม่นำไปใช้ สรุปเป็นข้อ

ง. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีเครื่องเล่น สรุปเป็นข้อ

4.3 การพิจารณาเลือกเครื่องเล่นของครูอนุบาล การได้มาของเครื่องเล่น และปัญหาของครูอนุบาลที่มีต่อเครื่องเล่น ทาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูอนุบาลเกี่ยวกับ เครื่องเล่นที่จำเป็นต่อการ เตรียมความพร้อมของ เด็กปฐมวัย

1.1 เครื่องเล่นที่ช่วยในการ เตรียมความพร้อมของ เด็กปฐมวัยด้านร่างกาย
 ทุกรายการ รวม 23 รายการ ครูอนุบาลร้อยละ 90 ขึ้นไปมีความ เห็นว่ามีความจำเป็น เครื่อง
 เล่นที่จำเป็นมากมี 6 รายการ ได้แก่ ชิงช้านั่งหมุน กระดานสั้น ราวบันได ฟุตบอล ลูกบ๊องขนาดใหญ่
 และชุดหัดแต่งตัว

1.2 เครื่องเล่นที่ช่วยในการ เตรียมความพร้อมของ เด็กปฐมวัยด้านสติปัญญา
 เกือบทุกรายการครูอนุบาลร้อยละ 72.67 ขึ้นไปมีความ เห็นว่ามีความจำเป็น เครื่องเล่นที่จำเป็น
 มากมี 25 รายการ ได้แก่ ไม้บล็อกสร้างสรรค์ พลาสติกสร้างสรรค์ กล้องโทรทรรศน์ โคมิน
 (ภาพต่อปลาย) ล้อตโต้ (ภาพจับคู่) ภาพตัดต่อรูปต่าง ๆ ตัวอักษร ก-ฮ แท่งไม้ภาพประกอบตัว
 อักษร กล้องหยอดรูปทรงต่าง ๆ กระดานฉลุทรง เรขาคณิต แผ่นไม้จำแนกทรง ภาพฉลุรูปทรงต่าง ๆ
 กระดานภาพฉลุเรียงขนาด กระดานปักหมุดสี ลูกกลมสวมหลัก 1-5 ลูกกลมสวมหลัก 10 เม็ด
 ลูกคิดราว ลูกคิดขำเร็ว ตัวเลข 0-9 กระดานฉลุตัวเลข 0-9 ทรายภาพ ทรายตัวอักษร
 ทรายตัวเลข 0-9 ตัวสัตว์พลาสติกและหนังสือภาพ

1.3 เครื่องเล่นที่ช่วยในการ เตรียมความพร้อมของ เด็กปฐมวัยด้านอารมณ์และ
 สังคม จำนวน 29 รายการใน 31 รายการ ครูอนุบาลร้อยละ 70.00 ขึ้นไปมีความ เห็นว่า
 มีความจำเป็น เครื่องเล่นที่จำเป็นมากมี 14 รายการ ได้แก่ ตุ๊กตา หุ่นสวมมือ กลอง ฉิ่ง เครื่อง-
 เขย่า เทปเพลงและนิทาน ดินสอสี สีเทียน ดินน้ำมัน กระดาษวาดภาพ กระดาษสี กรรไกรปลายมน
 เศษวัสดุต่าง ๆ และชุดเครื่องครัว

2. สภาพการณ์และการใช้ เครื่องเล่นที่ช่วยในการ เตรียมความพร้อมของ เด็กปฐมวัย

2.1 เครื่องเล่นที่ช่วยในการ เตรียมความพร้อมของ เด็กปฐมวัยด้านร่างกาย
 ที่โรงเรียนอนุบาลมีและนำมา ใช้ส่วนใหญ่ได้แก่ กระดานสั้น ชิงช้านั่งหมุน ฟุตบอลและรถลากขนาดเล็ก
 เครื่องเล่นที่โรงเรียนอนุบาลมีแต่ไม่นำมาใช้มี เป็นส่วนน้อยไม่เกินร้อยละ 5.00 ในแต่ละรายการ
 เช่น อ่างน้ำและก้อนไม้ เครื่องเล่นที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีส่วนใหญ่ได้แก่ กระดานทรงตัว ห่วงแขวน
 และห่วงพลาสติก

2.2 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยด้านสติปัญญาที่โรงเรียนอนุบาลมีและนำมาใช้ส่วนใหญ่ได้แก่ หนังสือภาพ ทรายางตัวเลข 0-9 ตัวอักษร ก-ฮ ทรายางตัวอักษร ก-ฮ ภาพตัดต่อรูปต่าง ๆ ลูกคิดราว ไม้บล็อกก่อสร้างสรรค์ ตัว เลข 0-9 และ กล้องหยอดรูปทรงต่าง ๆ เครื่องเล่นที่โรงเรียนอนุบาลมีแต่ไม่นำมาใช้มีเพียงส่วนน้อยไม่เกิน ร้อยละ 5.00 ในแต่ละรายการ เช่น นาฬิกาฉลุ ไม้บล็อกประดิษฐ์สาย กระดานปักหมุดสี และ ลูกกลมสวมหลัก 1-5 เครื่องเล่นที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีส่วนใหญ่ได้แก่ กระดานบวกลบเลข แผ่นไม้ฉลุ ครอบครีวส์ตัวและกระดานทดสอบ เลข

2.3 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยด้านอารมณ์และ สังคมที่โรงเรียนอนุบาลมีและนำมาใช้ส่วนใหญ่ได้แก่ สีเทียน กระดาษวาดภาพ ดินสอสี เทปเพลง และนิทาน ดินน้ำมัน หุ่นสวมมือ กระดาษสี ตุ๊กตา กลอง เครื่องเขย่า และหุ่นสวมนิ้ว เครื่องเล่นที่โรงเรียนอนุบาลมีแต่ไม่นำมาใช้มีเพียงส่วนน้อย ไม่เกินร้อยละ 6.00 ในแต่ละรายการ เช่น บ้านตุ๊กตา ตุ๊กตา ขูกัน สีนํ้า และ แป้งปั้น เครื่องเล่นที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีส่วนใหญ่ได้แก่ ลูกกลิ้ง ดินเหนียว เศษวัสดุและพิมพ์กศรูปต่าง ๆ

3. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลมีเครื่องเล่นแต่ไม่นำมาใช้ สรุปได้ว่าเป็นเพราะ นักเรียนให้ความสนใจที่จะเล่นน้อย เครื่องเล่นบางอย่างทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายและ เครื่องเล่นชำรุด ยังไม่ได้ซ่อมแซม

4. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีเครื่องเล่น สรุปได้ว่าเป็นเพราะ โรงเรียนไม่เห็น เครื่องเล่นเพื่อช่วยในการเตรียมความพร้อม สภาพของห้องเรียนคับแคบ ไม่เหมาะที่จะมีเครื่อง เล่น เครื่องเล่นมีราคาแพง และไม่มั่งบประมาณ เพียงพอที่จะจัดซื้อ

5. ✕ การพิจารณา เลือกเครื่อง เล่นของครูอนุบาล ส่วนใหญ่ดูจากความ เหมาะสมกับวัยและ พัฒนาการของเด็ก ความคงทนและปลอดภัย ช่วยในการ เตรียมความพร้อม มีสีสันและไม่เป็นพิษ ต่อร่างกาย

6. การได้มาของ เครื่อง เล่นของครูอนุบาลส่วนใหญ่ ได้จากการจัดซื้อด้วย เงินของ โรงเรียน มีคณะครูช่วยจัดทำให้และทำด้วยตนเอง โดยโรงเรียนออกค่าวัสดุให้

7. ปัญหาของครูอนุบาลที่มีต่อเครื่องเล่น ส่วนใหญ่เกี่ยวกับเครื่องเล่นมีจำนวนไม่เพียงพอกับเด็ก ครูไม่มีเวลาเพียงพอที่จะทำเครื่องเล่นอย่างง่าย สภาพของโรงเรียนและห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้เครื่องเล่น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูอนุบาลเกี่ยวกับเครื่องเล่นที่จำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย

1.1 เครื่องเล่นที่จำเป็นมากต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย จากการวิจัยพบว่า ชิงช้านั่งหมุน กระดานลื่น ราวปีนบ้าย ฟุตบอลลูกบดขนาดใหญ่ และชุดหัดแต่งตัว มีความจำเป็นมาก น่าจะเป็นเพราะว่า ชิงช้านั่งหมุน กระดานลื่น ราวปีนบ้าย และฟุตบอลลูกบด เป็นเครื่องเล่นที่ช่วยให้เด็กมีการเคลื่อนไหวร่างกายได้มากกว่าเครื่องเล่นชนิดอื่น ๆ และมีส่วนในการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กที่มีอายุ 3-6 ปี เครื่องเล่นที่เด็กอนุบาลให้ความสนใจ ซึ่งตรงกับแนวคิดว่า เด็กเล็กต้องการอุปกรณ์การเล่นขนาดใหญ่ เช่น บันไดปีนบ้าย หรือ ราวไต่ และไล่ชิงช้า ลื่น ชิงช้า และลูกบอล นอกจากนี้ยังพบว่า อุปกรณ์ของเล่นของครูอนุบาลที่ขาดหายไปมากที่สุดคือ ก้อนพลาสติกหยาบ และลูกบอลขนาดเล็ก

1.2 เครื่องเล่นที่จำเป็นมากต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยด้านสติปัญญา จากการวิจัยพบว่ามีจำนวนมากถึง 25 รายการ ซึ่งได้แก่ ไม้บล็อกสร้างสรรค์ พลาสติกสร้างสรรค์ กล้องโทรทรรศน์ โดมิโน (ภาพต่อปลาย) ล้อตโต้ (ภาพจับคู่) ภาพตัดต่อรูปต่าง ๆ ตัวอักษร ก-ฮ แท่งไม้ภาพประกอบตัวอักษร ก-ฮ กล้องหยอดรูปทรงต่าง ๆ กระดานฉลุทรงเรขาคณิต แผ่นไม้จำแนกทรง ภาพฉลุรูปทรงต่าง ๆ กระดานภาพฉลุเรียงขนาด กระดานปักหมุดสี ลูกกลมสวมหลัก 1-5 ลูกกลมสวมหลัก 10 เม็ด ลูกคิดขาว ลูกคิดข้ามเร็ว ตัวเลข 0-9 กระดานฉลุตัวเลข 0-9 ตรายางภาพ ตรายางตัวอักษร ตรายางตัวเลข 0-9 ตัวสั้วพลาสติก และหนังสือภาพ

อาจเป็นเพราะว่าเครื่องเล่นและสื่อต่าง ๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่จะช่วยให้เด็กรู้จักใช้สติปัญญาในการคิดและพิจารณาไตร่ตรอง ช่วยในการจำ ผูกการสังเกตและเปรียบเทียบ ส่งเสริมการใช้ภาษา ตลอดจนช่วยให้เด็กรู้จักใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นของตัวเอง และ เกิดการเรียนรู้ที่ดี หากเด็กได้มีโอกาสเล่นเครื่องเล่นประเภทนี้แล้ว จะช่วยให้พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กเจริญงอกงามยิ่งขึ้น อันจะเป็นการเสริมความพร้อมทางสติปัญญาของเด็กได้เป็นอย่างดี ซึ่ง Gesell (1963 : 374) Arnold (1967 : 53-54) แฮมมอนด์ (Hammond 1967 : 254) ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 66) ประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 102) รัชณี ลาขโรจน์ (2522 : 35) สมประสงค์ ปิ่นจินดา น้อมฤดี จงพยุหะ และศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ (2516 : 171) ได้ให้การสนับสนุนเครื่องเล่นประเภทไม้บล็อก โดมิโน (ภาพต่อปลาย) ล้อตโต้ (ภาพจับคู่) ภาพตัดต่อ แท่งไม้ลูกบาศก์ กระดานจำแนกทรง กระดานฉลุทรงเรขาคณิต และหนังสือภาพ ว่าเป็นเครื่องเล่นที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก

1.3 เครื่องเล่นที่จำเป็นมากต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยด้านอารมณ์และสังคม จากการวิจัยพบว่าได้แก่ ตุ๊กตา หุ่นสวมมือกลอง ฉิ่ง เครื่องเขย่า เทปเพลง และนิทาน ดินสอสี สีเทียน ดินน้ำมัน กระดาษวาดภาพ กระดาษสี กรรไกรปลายมน เศษวัสดุต่าง ๆ และชุดเครื่องครัว อาจเป็นเพราะว่า เครื่องเล่นเหล่านี้ช่วยให้เด็กเล่นด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดของเด็กได้เป็นอย่างดี รวมทั้งช่วยเสริมการเล่นร่วมกันของเด็กได้มากกว่าเครื่องเล่นประเภทอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน ดังที่ ประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 103) ได้ให้ความเห็นว่า เครื่องเล่นสำหรับปลดปล่อยความรู้สึก อารมณ์ สำหรับเด็กวัย 3 - 5 ขวบ ได้แก่ เครื่องระบายสี กระดาษ กรรไกรทื่อ ๆ หุ่นที่ใช้ไม้ หรือมือหีบเพลง จานเสียง และเครื่องตีต่าง ๆ เครื่องเล่นบางอย่าง เช่น ตุ๊กตา หุ่น และชุดเครื่อง

ครีว เป็น เครื่อง เล่น สำหรับการ เล่น สมมุติ ของ เด็ก ซึ่ง เป็น การ เล่น ที่ จะ นำ ไปสู่ การ ให้ เด็ก ได้ คิด เกิด จินตนาการ ได้ ระบาย อารมณ์ เรียน รู้ โครงสร้าง ของ สังคม และ สามารถ ปรับ ตัว ให้ เป็น ที่ ยอมรับ ของ กลุ่ม (เยาวยา เศษศุบัติ ม.ป.ป. : 28)

1.4 เป็น ที่ นำ สัน เกด อย่าง หนึ่ง ว่า เครื่อง เล่น บาง อย่าง ที่ ครู อนุบาล ส่วน ใหญ่ ให้ ความ เห็น ว่า มี ความ จำ เป็น ต่อ การ เตรียม ความ พร้อม ของ เด็ก ปรุ มวัย ทั้ง ทาง ด้าน ร่าง กาย สติ ปัญญา อารมณ์ และ สังคม นั้น มี ครู อนุบาล บาง คน ให้ ความ เห็น ว่า ไม่ จำ เป็น เช่น ชิง ช้าง นึ่ง เตียว ค้อน ไม้ ลูก ปัด ขนาด ใหญ่ เครื่อง เล่น ทราบ เครื่อง เล่น น้ำ ชุด หัด แต่ง ตัว ชุด เครื่อง มือ ช่าง ล้อ ด ได้ (ภาพ จับคู่) ภาพ ตัด ต่อ รูป ต่าง ๆ ตัว อักษร ก-ฮ ภาพ ฉลุลู รูป ทรง ต่าง ๆ ตัว เลข 0-9 หนังสือ ภาพ ไทร ศัพท์ หุ่น สวม มือ สี เทียน กระดาษ วาด ภาพ ชุด เครื่อง มือ หม้อ และ ชุด เครื่อง แต่ง ตัว เป็น ต้น นั้น ถึง แม้ว ว่าจะ มี ความ คิด เห็น เป็น ส่วน น้อย แต่ ทำ ให้ มอง เห็น ว่า ครู อนุบาล บาง คน ยัง ขาด ความ รู้ ความ เข้า ใจ เกี่ยว กับ เครื่อง เล่น ที่ ช่วย ใน การ เตรียม ความ พร้อม ทั้ง นี้ อาจ เป็น เพราะ ว่า ครู อนุบาล ยัง มี พื้น ความ รู้ น้อย ส่วน ใหญ่ สำ เร็จ การ ศึกษา ใน ระดับ ป.กศ. สูง และ ม.ศ. 3 มาก กว่า ใน ระดับ อื่น และ อีก ประการ หนึ่ง อาจ เป็น เพราะ ว่า ครู อนุบาล ยัง ขาด ความ รู้ เกี่ยว กับ เครื่อง เล่น สำหรับ เด็ก ปรุ มวัย ทำ ให้ มี ความ คิด เห็น ที่ แตก ต่าง ออก ไป จึง ควร ที่ จะ ได้ ศึกษา ทา ความ รู้ เพิ่ม เต็ม หรือ เข้า รับ การ อบรม เกี่ยว กับ เครื่อง เล่น จาก แหล่ง ต่าง ๆ ให้ มาก

2. สภาพการมีและการใช้ เครื่อง เล่น ที่ ช่วย ใน การ เตรียม ความ พร้อม ของ เด็ก ปรุ มวัย

2.1 เครื่อง เล่น ที่ ช่วย ใน การ เตรียม ความ พร้อม ด้าน ร่าง กาย ที่ โรง เรียน อนุบาล นำ ไป ใช้ จาก การ วิจัย พบ ว่า ส่วน ใหญ่ ได้แก่ กระดาน ลื่น ชิง ช้าง นึ่ง หมู ฟุตบอล และ รถ ลาก ขนาด เล็ก ทั้ง นี้ น่า จะ เป็น เพราะ ว่า เครื่อง เล่น เหล่า นี้ ช่วย ให้ เด็ก ได้ ออก กำลัง กาย ได้ มาก โดยเฉพาะ อย่าง ยิง กระดาน ลื่น ชิง ช้าง นึ่ง หมู และ ฟุตบอล เด็ก จะ ให้ ความ สนใจ เล่น มาก เป็น พิเศษ เพราะ เด็ก วัย นี้ กำลัง ชุก ชน ไม่ อย อย อยู่นิ่ง การ ได้ เล่น เครื่อง เล่น ที่ ช่วย สนอง ต่อ พัฒนาการ และ ความ ต้อง การ ของ เด็ก จะ ทำ ให้ เด็ก ได้ รับ ความ สนุกสนาน เพลิดเพลิน และ ออก กำลัง กาย ได้ อย่าง เต็ม ที่ ซึ่ง สไปเดค (Spodek 1972 : 210) และ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 66-68) มี ความ เห็น ว่า ควร จะ มี เครื่อง เล่น เหล่า นี้ ช่วย ให้ เด็ก ได้ เล่น ออก กำลัง กาย จึง เห็น ว่า โรง เรียน สามารถ เลือก เครื่อง เล่น ได้ เหมาะ สม กับ พัฒนาการ และ ความ สนใจ ของ เด็ก

2.2 เครื่อง เล่น ที่ ช่วย ใน การ เตรียม ความ พร้อม ด้าน ร่าง กาย ที่ โรง เรียน อนุบาล มี แต่ ไม่ นำ มา ใช้ จาก การ วิจัย พบ ว่า มี เป็น ส่วน น้อย เช่น อ่าง น้ำ และ ค้อน ไม้ ทั้ง นี้ น่า จะ เป็น เพราะ

ว่าโรงเรียนเห็นว่าเครื่องเล่นเหล่านี้ไม่ได้ให้ประโยชน์ต่อนักเรียนมากนัก เช่น การเล่นน้ำ ในอ่างน้ำ ครูมักไม่ยินยอมให้เด็กเล่น ทั้ง ๆ ที่เด็กชอบเล่นน้ำ เพราะกลัวเสื้อผ้าของเด็กจะเปียก และบริเวณที่เล่นจะไม่สะอาด ส่วนค้อนไม้ ครูอาจจะเห็นว่า เมื่อนักเรียนนำมาเล่นจะเกิดเสียงดังทวนหูหรือนำไปทาบสิ่งของต่าง ๆ หรือทาบเพื่อน ๆ เป็นอันตราย จึงไม่จัดหามาให้เล่น แต่ที่จริงแล้วอ่างน้ำและค้อนไม้ก็เป็นเครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมทางร่างกายให้แก่เด็กปฐมวัยได้แม้ครูจะคิดว่า เป็นเครื่องเล่นที่จำเป็นน้อยในการช่วยเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กก็ตาม นอกจากนี้แล้วยังเป็นเครื่องเล่นที่เด็กปฐมวัยชอบเล่นอีกด้วย ซึ่ง ธวัชศรี ธนาคม (2514 : 246) ให้ความเห็นว่า เครื่องเล่นอย่างหนึ่งที่เด็กชอบมาก คือ ค้อน ซึ่งช่วยให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน ในขณะที่เล่นและช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมือและตาของเด็กให้แข็งแรงยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ประสิทธิ์ ทรินสุต (2524 : 41) กล่าวว่า ยังมีของเล่นอื่น ๆ ที่เด็กชอบมาก เช่น น้ำ ซึ่งเป็นเครื่องเล่นที่ดีอย่างหนึ่งเหมือนกัน ดังนั้นโรงเรียนอนุบาลจึงควรนำเครื่องเล่นดังกล่าวให้เด็กได้เล่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนองตอบความสนใจของเด็กและเสริมความพร้อมให้มากยิ่งขึ้น

2.3 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมด้านร่างกายที่โรงเรียนอนุบาลไม่มี จากการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ได้แก่ กระดานทรงตัว ห่วงแขวนและห่วงพลาสติก ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนพิจารณาแล้วเห็นว่าเครื่องเล่นเหล่านี้ไม่มีความจำเป็นต่อเด็กปฐมวัยมากนัก เครื่องเล่นบางอย่างอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่เด็กได้ เช่น ห่วงแขวน ซึ่งเด็กอาจจะกระโดดเกาะห่วงพลาสติกไป ทำให้หกล้มบาดเจ็บได้ง่าย และทำให้เด็กมีอุบัติเหตุอยู่เสมอ

2.4 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาที่โรงเรียนอนุบาลมีและนำมาใช้ จากการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ได้แก่ หนังสือภาพ ตรายางตัวเลข 0-9 ตัวอักษร ก-ฮ ตรายางตัวอักษร ก-ฮ ภาพตัดต่อรูปต่าง ๆ ลูกคิดราว ไม้บล็อกสร้างสรรค์ ตัวเลข 0-9 และกล่องหยอดรูปทรงต่าง ๆ นั้น ส่วนใหญ่จะเห็นได้ว่าเป็นเครื่องเล่นที่จำเป็นมากต่อการเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เพราะมีส่วนช่วยพัฒนาและส่งเสริมเด็กด้านสติปัญญาได้หลายประการ ดังที่ สุวัฒน์ วรานูสาสน์ (2525 : 31) ให้ความเห็นว่า เครื่องเล่นที่ช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมเด็กด้านสมองนั้น ได้แก่ เครื่องเล่นที่ช่วยในการฝึกเลียนแบบและทำตาม คำสั่ง ส่งเสริมการใช้ภาษาฝึกความเข้าใจด้านต่าง ๆ ฝึกการแยกประเภทหรือจัดลำดับ ฝึกการสังเกตและรับรู้ฝึกการคิดแก้ปัญหา ฝึกการคิดสร้างสรรค์และสมมุติ จึงเห็นได้ว่าโรงเรียนมีความเข้าใจในการพิจารณาเลือกเครื่องเล่นได้อย่างเหมาะสม

2.5 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา ที่โรงเรียน

อนุบาลมีแต่ไม่นำมาใช้ จากการวิจัยพบว่ามีเป็นส่วนใหญ่ เช่น นาฬิกาฉลุ ไม้บล็อกประดิษฐ์สาย กระดานปักหมุดสี และลูกกลมสวมหลัก 1-5 ทั้งนี้อาจ เนื่องจากเครื่องเล่นเหล่านี้มีชิ้นส่วนย่อยหลายชิ้นด้วยกัน เมื่อเด็กนำมาเล่นย่อมมีโอกาสหายได้ง่าย และไม่สะดวกต่อการเก็บรักษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเด็กขาดระเบียนในการเก็บเครื่องเล่นแล้วมักจะ เป็นปัญหาในเรื่องเหล่านี้เสมอ ดังนั้นโรงเรียนจึงไม่นำมาให้เด็กเล่น

2.6 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา ที่โรงเรียนอนุบาล

ไม่มี จากการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ได้แก่ กระดานบวกเลข แผ่นไม้ฉลุครอครวส์ตัวและกระดานทดสอบเลขนั้น น่าจะเป็น เพราะครุไม่เข้าใจประโยชน์ หรือไม่เข้าใจวิธีเล่น เพราะของเล่นเหล่านี้จะมีชิ้นส่วนหลายชิ้นประกอด้วยกัน และมีวิธีเล่นโดยเฉพาะ ซึ่งความจริงแล้วของเล่นเหล่านี้มีประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาของเด็กมากในการที่เด็กจะได้ทดลองค้นคว้าคำตอบด้วยตัวเองอีกประการหนึ่งอาจ เป็น เพราะเครื่องเล่นเหล่านี้ยังมีไม่แพร่หลายตามร้านจำหน่ายเครื่องเล่น จึงทำให้โรงเรียนอนุบาลไม่ได้จัดหาไว้

2.7 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมด้านอารมณ์และสังคมที่โรงเรียน

อนุบาลมีและนำมาใช้ จากการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ได้แก่ สีเทียน กระดาษวาดภาพ ดินสอสี เทปเพลงและนิทาน ดินน้ำมัน หุ่นสวมมือ กระดาษสี ตุ๊กตา กลอง เครื่องเขย่าและหุ่นสวมนิ้วนั้น น่าจะเป็น เพราะเครื่องเล่นเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นเครื่องเล่นที่จำเป็นมากต่อการเตรียมความพร้อมด้านอารมณ์และสังคมของเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนาน เพลิดเพลิน ได้แสดงออกและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เด็กชอบมากเป็นพิเศษ โรงเรียนจึงจัดเตรียมไว้

2.8 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมด้านอารมณ์และสังคมที่โรงเรียน

อนุบาลมีแต่ไม่นำมาใช้ จากการวิจัยพบว่ามีเป็นส่วนใหญ่ เช่น บ้านตุ๊กตา ตุ๊กตา พู่กัน สีน้ำ แป้งปั้นและเศษวัสดุอื่น ทั้งนี้ น่าจะเป็น เพราะเครื่องเล่นเหล่านี้ช่วยในการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยได้น้อย บางชนิดก่อให้เกิดความยุ่งยาก เลอะเทอะแก่เด็ก เช่น สีน้ำและแป้งปั้น หรือบางชนิดเด็กอาจมีอยู่ที่บ้านแล้ว เมื่อเวลาจะใช้ก็ให้เด็กนำมาเอง หรือเป็น เพราะเครื่องเล่นเหล่านี้มีน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กจึงไม่นำออกมาให้เด็กเล่น

2.9 เครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมด้านอารมณ์และสังคมที่โรงเรียนอนุบาลไม่มี จากการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ได้แก่ ลูกกลิ้ง ดินเหนียว ระบายสี เศษวัสดุและพิมพ์กตรูปต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนอนุบาลเห็นว่าเครื่องเล่นเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยน้อยกว่าเครื่องเล่นชนิดอื่น ๆ หรือโรงเรียนให้เด็กนำมาเอง เช่น เศษวัสดุ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าเครื่องเล่นบางชนิดราคาแพง โรงเรียนจึงไม่จัดซื้อให้เด็กเล่น

2.10 สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลมีเครื่องเล่นแต่ไม่นำมาใช้จากการวิจัยพบว่านักเรียนให้ความสนใจที่จะเล่นน้อย อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีเครื่องเล่นที่ให้เด็กเล่นอย่างจำเจและมีจำนวนน้อย เมื่อเด็กเล่นบ่อย ๆ เข้าก็ย่อมจะเกิดความรู้สึกเบื่อ ไม่อยากเล่นอีก ซึ่งจะเห็นได้ว่าความสนใจของเด็กปฐมวัยต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นเพียงช่วงเวลาสั้น ๆ เท่านั้น และมีความเบื่อง่าย ที่พบว่าเครื่องเล่นบางอย่างทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายนั้น อาจเป็นเพราะว่าเครื่องเล่นบางชนิดเมื่อเด็กเล่นแล้วก่อให้เกิดอันตรายจากการเล่นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องเล่นสนามเพราะกลิ้งเนื้อของเด็กยังไม่แข็งแรงพอ และเด็กมักขาดการระวังตัว จึงมักเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย แม้แต่ลูกบิดเม็ดเล็ก ๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดอันตรายแก่เด็กได้เช่นเดียวกัน ส่วนที่พบว่าเครื่องเล่นชำรุด ยังไม่ได้ซ่อมแซมนั้น อาจเป็นเพราะว่าเครื่องเล่นที่อยู่ในสภาพซึ่งไม่สมบูรณ์ ย่อมจะเป็นอันตรายแก่เด็กได้มาก โรงเรียนจึงไม่ได้นำเครื่องเล่นออกมาให้เด็กเล่น

2.11 สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีเครื่องเล่น จากการวิจัยพบว่าโรงเรียนไม่เห็นเครื่องเล่นเพื่อช่วยในการเตรียมความพร้อม อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่ยังเน้นการสอนหนังสือมากกว่าการให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นเพื่อเตรียมความพร้อม และคิดว่าเมื่อให้เด็กเล่นเครื่องเล่นแล้วมักจะเกิดความยุ่งยากและเสียเวลาเรียน จึงทำให้มองไม่เห็นความสำคัญของเครื่องเล่น ที่พบว่าสภาพของห้องเรียนคับแคบ ไม่เหมาะสมที่จะมีเครื่องเล่น อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่มีเด็กเป็นจำนวนมากในแต่ละห้อง ทำให้ห้องเรียนเกิดความคับแคบ ไม่สะดวกที่จะให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่น ส่วนที่พบว่าเครื่องเล่นมีราคาแพงและไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะจัดซื้อนั้น อาจเป็นเพราะว่าเครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมที่มีจำหน่ายตามร้านค้า นั้น มีคุณภาพดีและเป็นที่ยอมรับ ราคาจึงค่อนข้างสูงกว่าเครื่องเล่นชนิดธรรมดา ที่พบว่าโรงเรียนอนุบาลมีงบประมาณน้อย อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนอนุบาลโดยทั่วไปไม่ใช่โรงเรียนขนาดใหญ่ทั้งหมด จึงมีจำนวนนักเรียนไม่มากทำให้มีรายได้น้อย จึงไม่สามารถจัดหาเครื่องเล่นมาให้เด็กเล่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณของโรงเรียน

3. เกี่ยวกับเครื่องเล่นในด้านอื่น ๆ

3.1 การพิจารณา เลือกเครื่องเล่นของครูอนุบาล พบว่าครูอนุบาลส่วนใหญ่มีหลักการในการเลือกเครื่องเล่น โดยดูจากความเหมาะสมและพัฒนาการของเด็ก ความคงทนและปลอดภัย ช่วยในการเตรียมความพร้อม มีสีสันแล้วไม่เป็นพิษต่อร่างกาย ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นหลักที่สำคัญมากในการเลือกเครื่องเล่นให้แก่เด็กปฐมวัย ทั้งนี้ อาร์นอลด์ (Arnold 1967:48) ฉวีวรรณ จึง เจริญ (ม.ป.ป.:47) ประสาร ทิพย์ธารา (2521:97) รัชณี ลาซโรจน์ (2522:33) ปราณี ชวานิช (2524:17) ศรีสมวงศ์ วรรณศิลป์ (2520:136-137) มัญชรี สุจริตธรรม (2522:84) พิพัฒน์ ชูวรเวช และนพมาศ ชูวรเวช (2524:111) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักการเลือกเครื่องเล่นไว้ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับความเห็นดังกล่าว

3.2 การได้มาของเครื่องเล่นของครูอนุบาล พบว่าส่วนใหญ่ได้จากการซื้อด้วยเงินของโรงเรียน รองลงมาครูช่วยกันจัดทำและทำด้วยตนเอง โดยโรงเรียนออกค่าวัสดุให้ นั้น อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีงบประมาณเพียงพอที่จะจัดซื้อเครื่องเล่น เพราะมีความสะดวกกว่าการมาจัดทำเองซึ่งต้องใช้เวลามาก แต่เครื่องเล่นบางอย่างครูสามารถทำได้จึงช่วยกันทำและทำด้วยตนเอง โดยโรงเรียนจัดหาวัสดุให้ ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่ดีในการช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครูและเป็นการช่วยให้ครูสามารถจัดทำเครื่องเล่นได้เอง โดยไม่ต้องใช้งบประมาณมากจนเกินไป

3.3 สำหรับปัญหาของครูที่มีต่อเครื่องเล่นนั้นพบว่าส่วนใหญ่ครูมีปัญหาเกี่ยวกับเครื่องเล่นมีจำนวนไม่เพียงพอกับเด็ก อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องเล่นไว้น้อยในขณะที่จำนวนเด็กมากขึ้นทุกปี แต่เครื่องเล่นยังมีจำนวนอยู่เท่าเดิม ทำให้ไม่เพียงพอที่จะให้เด็กได้เล่นอย่างทั่วถึง นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการเตรียมเครื่องเล่นเพื่อช่วยในการเตรียมความพร้อมจึงไม่จัดหาเครื่องเล่นมาเท่าที่ควร ส่วนที่พบว่าครูอนุบาลไม่มีเวลาเพียงพอที่จะทำเครื่องเล่นอาจเป็นเพราะว่าครูอนุบาลต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเด็กตลอดทั้งวัน ซึ่งเด็กวัยนี้ยังไม่มีความพร้อมและช่วยเหลือตัวเองได้น้อย ภาระของครูอนุบาลจึงเพิ่มมากขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาที่จะจัดทำเครื่องเล่น ที่พบว่าสภาพของโรงเรียนและห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้เครื่องเล่น อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนอนุบาลมีบริเวณเนื้อที่ของสนามน้อยและห้องเรียนอาจคับแคบ ทำให้การจัดวางมุมต่าง ๆ ของเครื่องเล่นเพื่อให้เด็กเล่นไม่สะดวกเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อเครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยในทุก ๆ ด้าน ด้วยการให้ความสนับสนุนด้านงบประมาณและจัดหาเครื่องเล่นชนิดต่าง ๆ ให้เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียนในทุกปีการศึกษา
2. ควรจัดบริเวณโรงเรียนและห้องเรียนให้มีเนื้อที่อย่างเพียงพอในการจัดมุมเครื่องเล่นต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเล่นได้อย่างสะดวกและปลอดภัย
3. ในกรณีที่โรงเรียนมีจำนวนเครื่องเล่นไม่มากและไม่เพียงพอกับจำนวนของเด็ก ควรจัดเวลาให้เด็กแต่ละชั้น เล่น เครื่องเล่นไม่ตรงกัน ทำให้สามารถผลัดเปลี่ยนกันเล่นได้ หรือจัดเป็นห้องเครื่องเล่นรวมของโรงเรียนเพียงแห่งเดียว แล้วกำหนดเวลาให้เด็กแต่ละชั้นมาเล่น โดยจัดมุมประสบการณ์หลาย ๆ มุม เช่น มุมไม้บล็อก มุมบ้าน มุมการฝีมือ มุมหนังสือ มุมดนตรี และมุมศิลปะ เป็นต้น วิธีการเหล่านี้จะช่วยให้เด็กสามารถเล่นเครื่องเล่นได้อย่างทั่วถึงทุกคน
4. สำหรับโรงเรียนที่มีงบประมาณน้อย ไม่สามารถจะจัดซื้อเครื่องเล่นสำเร็จรูปได้ เนื่องจากมีราคาค่อนข้างแพง จึงควรให้ครูใช้เวลาว่างในวันหยุดช่วยกันจัดทำเครื่องเล่นอย่างง่าย ที่ใช้วัสดุจากท้องถิ่นมาดัดแปลงให้เหมาะสม จะช่วยประหยัดงบประมาณได้มาก
5. ครูควรจะให้ความสนใจเกี่ยวกับเครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยในด้านต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น ด้วยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ บทความ วารสาร และจากร้านจำหน่ายเครื่องเล่น ตลอดจนการเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับเครื่องเล่นในแนวนี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นครูอนุบาลประจำจังหวัด ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้เครื่องเล่นเพื่อช่วยในการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย
3. ควรวิเคราะห์เกี่ยวกับเครื่องเล่นที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย ทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ในด้านใดด้านหนึ่งหรือทุก ๆ ด้าน